

نقش طراحی شهری در فرم های شهری با رویکرد توسعه پایدار

آنیتا پریش^{*۱}

۱- مربی دانشگاه شیخ بهایی، بهارستان، اصفهان : shbu.parish@hotmail.com

چکیده

شکل دادن به شهرها عملی است که از دیرباز مورد توجه جوامع انسانی بوده و با اهداف و دلایل متعددی در طول تاریخ شهرنشینی روی داده و بدون عواملی همچون الزامات مکانی، ارزش زمین یا ساختار اجتماعی است؛ اما رشد بی رویه جمعیت، بهره برداری مضاعف از منابع طبیعی، تخریب زمین، افزایش آلودگی های زیست محیطی و گسترش نامتعارف سکونت گاه های انسانی موجب شده تا مباحث پایداری بیش از پیش در خصوص شکل و فرم شهری مطرح شود. از سوی دیگر، یکی از ارکان اصلی طراحی شهری در چهارچوب توسعه پایدار، دستیابی به فرم شهری است که متضمن کیفیت مطلوب زندگی شهری و حافظ منابع تجدید ناپذیر طبیعی باشد. لذا هدف از این پژوهش، تبیین نقش طراحی شهری در دستیابی به فرم پایدار شهری و ارائه راهکارها و سیاست های لازم و پاسخ به این پرسش است که طراحی شهری از چه طریقی و با اتخاذ چه استراتژی می تواند مطلوب ترین فرم شهری را با توجه به اهداف توسعه پایدار تعریف کند؟ از این رو با بهره گیری از روش توصیفی - تحلیلی به شناسایی و بیان اصول کلی طراحی شهری در چهارچوب توسعه پایدار و تحلیل فرم های شهری با توجه به نیروهای موثر اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی پرداخته شده است. بر اساس نتایج این پژوهش می توان دریافت که طراحی شهری برای دستیابی به فرم پایدار شهری می بایست نگاهی فراتر از طراحی فضاهای شهری به شهر داشته و با توجه به ویژگی های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی هر شهر، همپوشانی مناسبی میان استراتژی حمل و نقل عمومی، استراتژی اکولوژیکی و تراکم مناسب ایجاد کرده و در پی ساختاری متراکم و انعطاف پذیر برای شهرهای امروز باشد.

واژگان کلیدی: طراحی شهری، توسعه پایدار، فرم شهر

* کارشناس ارشد شهرسازی، گرایش طراحی شهری، مدرس دانشگاه شیخ بهایی، بهارستان، اصفهان